

МЕЛЬНИК В.В., КОЛОСНІЧЕНКО О.В.,
КУДРЯВЦЕВА Н.І., СМАЖЕНКО В.С.

Київський національний університет технологій та дизайну

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМИ ТА КОЛОРИТУ СУЧАСНОГО ДИТЯЧОГО ОДЯГУ НА ОСНОВІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДИ ХІХ-ХХІ СТОЛІТЬ

У статті розглянуто роль дитячого одягу в моді та його вплив на формування модної індустрії, проаналізовано мистецтво ХХ століття, зокрема творчість художників-авангардистів, кольорова гама робіт яких покладена в основу спроектованої колекції. Встановлено підстави історичних змін дитячого костюма, що впливають на сучасні тенденції в дитячій моді, виявлено основні характеристики, які притаманні дитячому одягу.

Ключові слова: авангардизм, європейський історичний костюм, ергономічний гламур, дитяча мода ХХ століття.

IMPROVING FORMS AND COLORS OF THE MODERN CHILDREN'S CLOTHING BASED ON THE EUROPEAN FASHION OF THE 19th-21st CENTURY

MELNIK V.V., KOLOSNIICHENKO A.V., KUDRYAVTSEVA N.I., SMAZHENKO V.S.

Kyiv National University of Technologies and Design

The paper focuses on the role of children's clothing in fashion and its impact on contemporary fashion industry development, along with giving insights into the art trends of the twentieth century, works of the avant-garde artists in particular, whose color gamut laid the basis for the designed collection. Historical background for the evolution of children's costume has been analyzed; changes affecting the current trends in kids fashion have been identified. Basic characteristics of children's clothing have been revealed.

Keywords: avant-garde, European historical costume, ergonomic glamor, kids fashion of the 21st century.

Вступ. Діти – особлива цільова аудиторія, отже і вимоги, що висуваються до дитячого одягу – специфічні. Одяг для дітей – важливий фактор у збереженні здоров'я і гарного настрою [1–3]. Дитячий одяг завжди має відповідати таким вимогам, як ергономічність, естетичність та експлуатаційність. Діти більш рухливі у порівнянні з дорослими, тому одяг має забезпечувати можливість вільно рухатися. Також важливою складовою усіх товарів для дітей є виховний аспект. Таким чином, для дизайнера дитячого одягу одним із важливих завдань є пошук творчого джерела, у якому закладений позитивний та зрозумілий для дітей певної вікової групи емоційний меседж.

Сучасний контекст модного середовища – це, насамперед, специфічний стиль життя та думок, гонитва за ідеалом краси та самовдосконаленням. Модний дитячий одяг поєднує в собі ергономічний гламур і зручність, дивує незвичними кольоровими

гамами і комбінуванням здавалося б несумісних речей. Діти, які звикли щодня бачити модно одягнених батьків, з раннього віку розуміють, що одяг має відповідати модним тенденціям. Дівчата-красуні мають можливість носити в своєму стильному одязі елементи справжнісінької дорослої моди. Можна бути стриманою і стильною одночасно в будь-якому віці. Деякі модні будинки пропонують підкреслювати приналежність до однієї сім'ї за допомогою одягу тій чи іншій кольоровій гамі. Одяг для мам і дітей покликаний радувати і тих, і інших.

Не рідкими стають випадки, в яких дитячий одяг виступає ідентифікатором приналежності до того чи іншого соціального прошарку батьків, зберігаючи всі вищезазначені до нього вимоги. В цих умовах неможливо не звернутися за натхненням до прекрасних ідеалів минулого, які іноді перевершують сучасні культурні досягнення.

Метою дослідження є аналіз причин виникнення, розвитку та визначення взаємозв'язків зовнішньої та внутрішньої структур форми, будовою та різновидами дитячого одягу на фоні історично важливих подій, що впливають на формування нового костюма Історичні події зумовили поєднання індивідуалізму, екстравагантності та художнього смаку англійців з німецьким впорядкованим устроєм життя, віковими традиціями і педантичністю, створивши самобутній і впізнаваний мистецький пласт. Особлива увага у дослідженні історичного костюма відводиться аналізу різноманітності форм та зв'язків між її складовими частинами, а також місцями зосередження декоративних елементів.

Об'єктом дослідження є процес розробки колекції дитячого одягу на основі дослідження структури та розвитку форм дитячої європейської моди.

Предметом дослідження визначено дитячий історичний костюм у різних його формах та з наявністю різноманітних членувань.

Аналіз останніх досліджень. Цільовою аудиторією виступають дівчата віком 7–9 років та їх батьки, що прагнуть додати трошки

неординарності до повсякденного життя. Психологи стверджують, що дівчатка у віці 7–9 років мають дуже своєрідну психологію сприйняття світу: саме в цьому віці закладаються основи для подальшого гармонійного розвитку особистості [4–6]. Важливим є те, що саме в цей період формуються відносини між батьками та дітьми та встановлюється рівень довіри та близькості.

Основна частина. Методологічною основою досліджень є комплекс наукових принципів та підходів: Для аналізу літературних джерел інформації використано літературно-аналітичний метод, що дозволив визначити основні характерні риси та розробити раціональні підходи до принципів проектування колекції одягу для дітей молодшої шкільної групи. Для дослідження зовнішньої форми, структури, членувань використано візуально-аналітичний метод.

Системно-структурний аналіз варіативності форм історичного дитячого костюма дозволив виокремити найбільш характерні складові костюма, його пропорційний устрій та розташування композиційного центру [7–9].

Таблиця 1

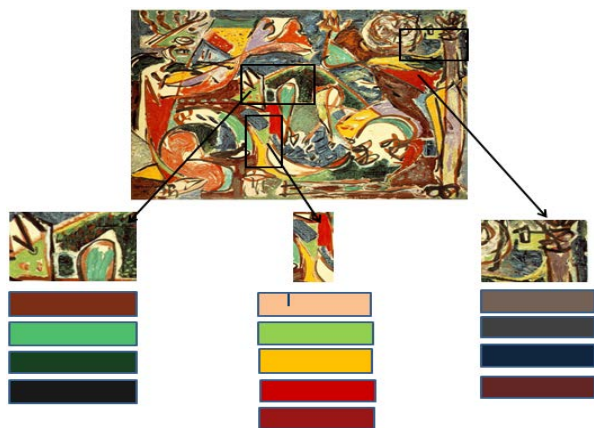
Порівняльна характеристика досліджуваного періоду

№	Критерії для порівняння	XIX ст.	XX ст.	XXI ст.	
				Сучасний	Запропонований
1	Статус дитячого одягу	Копія дорослого	Самостійна галузь	Знову є зменшеною копією дорослого	Комбінування дорослих тенденцій з дитячим асортиментом
2	Доступність та цінова політика	Висока вартість, велика різниця між соціальними рівнями суспільства		Доступна цінова політика для всіх верст населення	Висока та вище середнього
3	Основна вимога до одягу	Статус	Комфорт	Гігієнічні властивості	Вираження індивідуальності
4	Системно-структурний аналіз: - знак-символ форми; - опорна поверхня; - пропорційний устрій	Трапеція Плечі 3 частини: 1) капелюх; 2) плечовий пояс; 3) від лінії плеч до лінії низу	Трапеція Талія 4 частини: 1) капелюх; 2) плечовий пояс; 3) від лінії грудей до лінії талії; 4) від лінії талії до лінії низу	Трапеція Плечі, талія Поєднання двох попередніх періодів	Трапеція і прямокутник Плечі 2 частини: 1) від лінії плеч до лінії талії; 2) від талії до низу
5	Домінуюча кольорова гама	Пастельна	Яскраві, контрастні кольори	Білі та пастельні кольори	Комбінування насичених яскравих кольорів та ніжної пастельної гами
6	Декор	Вишивка, буфи	Аплікація, вишивка, складки	Орнамент, мереживо, складки	Аплікація, стрази, декоративна фурнітура

На основі отриманих відомостей було проведено соціологічне опитування потенційних споживачів: батьків, які мають дочок віком 7–9 років, та, безпосередньо, самих дівчат цього віку. Обробка отриманих результатів дозволила встановити загальну форму одягу, наявність та кількість членувань його поверхні та місця їх зосередження, кольорову гаму та види декоративного оздоблення.

Візуально-аналітичний метод став підґрунтям для визначення кольорової гами. Проаналізувавши художнє мистецтво ХХ століття, було виявлено, що саме авангардний напрям мистецтва цілком задовольняє потреби споживача та може бути використаним як основа побудови концептуальної колекції. Найбільш яскравими представниками світового масштабу цього напрямку безперечно є: Говард Ходжкін (Британія), Джексон Поллок (Америка) та Василь Кандинський (Росія) [5–6].

«Відверті», «чисті» кольори, що притаманні їх роботам, створюють у дітей відчуття радості та життєствердження. Незрозумілість, на перший погляд, форм зображуваного стає вдалим підґрунтям для розвитку дитячої уяви та відтворення власного фантазійного світосприйняття (рис. 1).

Рис. 1. Дослідження кольорової гами

Авангардизм визначає експериментальні, модерністські починання у мистецтві. Чим далі йде мистецтво від класичних форм, тим більш контрастним стає ставлення до нього. Велика частина аудиторії його просто не розуміє і не визнає справжнім мистецтвом. Але це говорить про те, що байдужих немає; а саме це означає, що авангардизм цікавий кожній стороні по-своєму [5]. Авангардизм підкорює нестримною свободою і захоплює водночас, але свідчить про деградацію, руйнування цілісності змісту і форми. Притаманна течіям авангардного мистецтва атмосфера іронії гри, карнавальності, яка не стільки маскує, скільки розкриває глибокий внутрішній розлад у

сучасному суспільстві. Роботи Говарда Ходжкина непередбачувані, мають не один десяток тлумачень образу, яскраві кольори і сміливі форми.

Джексон Поллок – американський художник, один з визначних представників абстрактного експресіонізму, що вплинув на мистецтво другої половини ХХ століття. Його творчість відрізняється ніжністю фарб і їх поєднанням, сміливими кольоровими переходами та вишуканими візерунками.

Василь Кандинський – художник російського походження, графік і теоретик мистецтва. Жив та творив в Україні, Німеччині, Франції та Росії. Він вважається першим абстракціоністом. Для творів Кандинського характерне сприйняття фарб не тільки як оптичних, але й як звукових стимулів. Він класифікував фарби за їх ароматами, звуками та формами. Наприклад, Кандинський вважав, що синьому кольору відповідає коло, червоному – квадрат, жовтому – трикутник. Таким чином, свої картини він створював подібно до музичних симфоній, шукаючи гармонію у поєднанні кольорів.

На основі отриманих результатів, нами проведено морфологічний аналіз можливого поєднання складових частин форми в єдине ціле [7–9]. З метою задоволення потреб споживачів досліджено кольорові тенденції моди. Встановлено, що діти і дорослі одноголосно віддають перевагу поєднанню червоних, синіх, жовтогарячих та зелених відтінків. Саме така палітра є характерною для робіт художників-авангардистів ХХ століття. І сьогодні ці кольори є актуальними та затребуваними.

Аналіз тенденцій сьогодення дозволив виявити авангардні мотиви для створення колекції дитячого одягу. Урахування побажань дорослих та дітей, тенденцій поєднання модних кольорів та форм, а також досвіду щодо трендів розвитку дитячої моди, дало змогу сформувати творчу колекцію під назвою «Frank» (рис. 2–5).

Колекція складається з 5-ти капсул, кожна з яких містить по 6–8 моделей. Основним силуетом спроектованої колекції є трацеподібний, що найчіткіше проявляється в святковому та шкільному одязі.

Капсула святкового одягу складається з восьми одиниць. Характерною особливістю капсули є багат шаровість. Кожен лук складається з кількох одиниць одягу, що нашаровуються один на одного. В кожній моделі (окрім блузок) обов'язково наявний жакет, жилет або кардиган, довжина яких здебільшого перекиває поясний одяг. На плечових виробках розміщені декоративні лінії кокеток, які не є формоутворюючими. На спідницях наявні підрізи, в яких розташовані

складки, зборки та вшивні канти. В капсулі переважають блакитні та бузкові відтінки кольорів.

Frank

Рис. 2. Логотип колекції

Рис. 3. Прояв інтерпретованих складових елементів картини Джексона Поллока «Жінка в капелюсі з квітами» та її відтворення в колекції «Frank»

Рис. 4. Прояв інтерпретованих складових елементів картини Говарда Ходжкіна «Містер Ніколас Монро» та її відтворення в колекції «Frank»

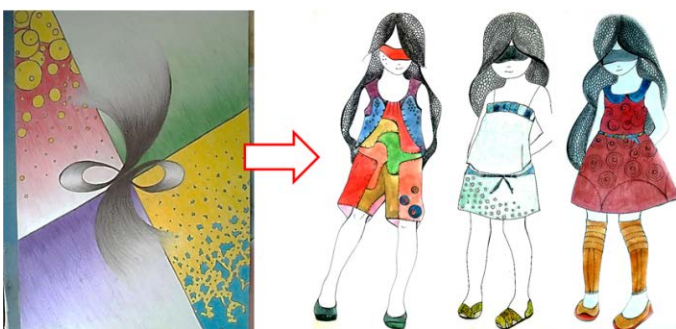

Рис. 5. Прояв інтерпретованих складових елементів картини Василя Кандинського «Розвиток» та її відтворення в колекції «Frank»

Наступна капсула складається з восьми моделей шкільного одягу. Асортиментна лінійка вміщує в себе класичні жакети з відкладним коміром та лацканами, з довгими рукавами, з центральною застібкою на гудзики, а також жилети, джемperi, пуловери, сарафани, блузки, спідниці (з клинами та прямі). Характерною особливістю є комбіноване членування одягу: рельєфи (на пілочці і спинці плечових виробів), виточки, підрізи. Кольорова палітра: осіннє листя у поєднанні з кольором морської хвилі.

Капсула верхнього одягу найчіткіше передає поєднання авангардного стилю з модними тенденціями XIX та XX століть. Вона має 7 моделей, а саме: сучасна модель пиловика (легке літнє пальто без підкладки), півпальто (коротке пальто довжиною до колін, прямого силуету з двобортною застібкою, з вшивними рукавами, відкладним коміром з лацканами і накладними кишнями), реглан (пальто з рукавами покрою реглан), сучасна модель тренкоту, куртка анорак (літня трикотажна куртка з застібкою блискавкою, по низу вставлена еластична тасьма). Кольорова гама складається з насичених, контрастних кольорів, з великою кількістю декоративних елементів.

Від лаконічної класики до складного та об'ємного декору побудована капсула суконь, яка складається з 7 моделей. А саме: сукня принцес, сукня торсо (сукня із заниженою талією і короткою спідницею), сукня чарльстон (сукня з прямим ліфом, короткими рукавами із заниженою лінією талії та двома призібраними спідницями-воланами різної довжини), сукня-джемпер, сукня-блузон. Довжина виробів вище колін та по лінію колін. Характерне повздовжнє членування виробів: шви, рельєфи та виточки. Об'ємне оздоблення: складки однобічні та бантові, защіпи, волани.

Завершує колекцію капсула домашнього одягу. Капсула домашнього одягу складається з 6-ти моделей: футболки, майки, туніки, сарафани, халати, жилети, комбінезони, штани карго, шорти, легінси. Кольорова гама поєднала в собі широкий спектр кольорів, що дає можливість задовольнити потреби більш широкого кола споживачів.

Результати проведеного дослідження:

- визначено потенційного споживача (відібрана вікова група – діти 7–9-річного віку);
- отримано характеристики досліджуваного джерела для трансформування колекцію дитячого одягу з вдосконаленою формою та колоритом;
- доведено відповідність тематики творчого джерела психофізіологічним характеристикам вікової групи.

На основі отриманих даних розроблена актуальна колекція сучасного одягу дітей молодшої шкільної вікової групи.

Висновки. У запропонованих дослідженнях виконано аналіз та висвітлена тема удосконалення дитячого асортименту одягу, яка є актуальною у сучасній індустрії моди. В роботі розглянуто процес розробки творчої колекції дитячого одягу шляхом вивчення феномену розвитку форм та силуетів дитячого європейського костюму періоду ХІХ–ХХІ століть та причин його розвитку як самостійної ланки у історії костюма.

Використання історичної тематики дозволило удосконалити зовнішню форму та кольорове наповнення сучасного одягу шляхом встановлення взаємозв'язків між творчим джерелом та розробленими моделями одягу. Запропоновано різновиди форм моделей та створено творчу колекцію сучасного конкурентоспроможного дитячого одягу, що дає можливість задовольнити попит споживача.

Також дослідженнями доведено, що застосування асоціативних методів в якості засобу проектування дозволяє визначити принципи створення образів колекції в поєднанні із сучасними матеріалами, їх фактурами, орнаментами та конструкторсько-технологічними особливостями виготовлення гармонійних моделей сучасного дитячого одягу. Все це відроджує зв'язок з минулим, зберігаючи культурну спадщину не лише в експозиціях музеїв, а в прямому відтворенні високого мистецтва в предметах побуту. Проектна розробка колекції використана адаптуванням мотивів минулих епох, створюючи власні авторські дизайнерські розробки.

Список використаних джерел

1. Колосніченко М.В. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: Навч. посібник / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич, Т.О. Полька, Н.В. Остапенко, І.В. Васильєва, О.В. Колосніченко. – К.: ПП «НВЦ «Гірофі», 2014. – 386 с.
2. Блэкмен К. 100 лет моды / К. Блэкмен. – М.: Колибри, 2013. – 400 с.
3. Джексон Т. Индустрия моды / Т. Джексон, Д. Шоу; Пер. с англ. – К.: Баланс Бизнес Букс, 2011. – 400 с.
4. Андреева Р.П. Энциклопедия моды / Р.П. Андреева. – СПб.: Литера, 1997. – 416 с.
5. Бюргер П. Теория авангарда / П. Бюргер. – М.: V–A–C press, 2014.

6. Гейл К. Moda и текстиль: рождение новых тенденций / К. Гейл, Я. Каур; Перевод с англ. Т.О. Ежов; Науч. ред. Т.В. Кулахметова. – Минск: Гревцов Паблішер, 2009. – 240 с.

7. Колосніченко М.В. Moda і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик. – К.: Київський національний університет технологій та дизайну, 2011. – 238 с.

8. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: навчальний посібник / Т.В. Ніколаєва. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Арістей, 2008. – 340 с.

9. Малинська А.М. Розробка колекцій одягу: Навч. посібник / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко. – К.: ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 140 с.

References

1. Kolosnichenko, M.V., Zubkova, L.I., Pashkevych, K.L., Polka, T.O., Ostapenko, N.V., Vasylieva, I.V., Kolosnichenko, O.V. (2014). Erhonomika i dyzain. Proektuvannia suchasnykh vydiv odiahu: Navchalnyi posibnyk [Ergonomics and design. Designing modern types of clothing]. Kyiv. 386 p. [in Ukrainian].

2. Blekmen, K. (2013). 100 let mody [100 years of fashion]. Moscow: Kolibri. 400 p. [in Russian].

3. Dzhekson, T., Shou, D. (2011). Industriia modi [Industry Modified]. Translation from English. Kyiv: Balans Biznes Buks. 400 p. [in Russian].

4. Andreeva, R.P. (1997). Entciklopediia mody [Encyclopedia of Fashion]. St. Petersburg: Litera. 416 p. [in Russian].

5. Biurger, P. (2014). Teoriia avangarda [The theory of the avant-garde]. Moscow: V–A–C press [in Russian].

6. Geil, K., Kaur, Ia. (2009). Moda i tekstil: rozhdzenie novykh tendentcii [Fashion and textiles: the birth of new trends]. Translation from English T.O. Ezhov. Scientific edition T.V. Kulakhmetova. Minsk: Grevtcov Pablisher. 240 p. [in Russian].

7. Kolosnichenko, M.V., Protsyk, K.L. (2011). Moda i odiah. Osnovy proektuvannia ta vyrobnyctva odiahu [Fashion and clothing. Principles of designing and manufacturing of clothes]. Kyiv: Kyiv National University of Technologies and Design. 238 p. [in Ukrainian].

8. Nikolaeva, T.V. (2008). Tektonika formoutvorennia kostiuma: Navchalnyi posibnyk [Tectonics of shaping suit]. 2nd ed., rev. and enl. Kyiv: Aristei. 340 p. [in Ukrainian].

9. Malynska, A.M., Pashkevych, K.L., Smyrnova, M.R., Kolosnichenko, O.V. (2014). Rozrobka kolektsii odiahu: Navchalnyi posibnyk [Development of clothing collections]. Kyiv: Profi. 140 p. [in Ukrainian].